

รายงานนวัตกรรม

การพัฒนาการเขียนเรื่องตามจินตนาการสถานที่สำคัญใน
จังหวัดอุบลราชธานี ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้

Active Learning สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นางสาวอัษฎาภรณ์ ศรีหงษ์
ตำแหน่งครูอัตราจ้าง

โรงเรียนบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกกหอ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1

นวัตกรรมการพัฒนาการเขียนเรื่องตามจินตนาการสถานที่สำคัญในจังหวัดอุบลราชธานี ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ Active Learning สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผู้จัดทำ : นางสาวอัษฎาภรณ์ ศรีหงษ์

โรงเรียนบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกกอ

1.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานที่สำคัญของจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความเชื่อทางศาสนาและวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน การเรียนรู้เกี่ยวกับประเพณีนี้ไม่เพียงแต่ช่วยเสริมสร้างความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมให้กับนักเรียน แต่ยังช่วยสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน การเขียนบรรยายเป็นทักษะที่สำคัญในการสื่อสารข้อมูลและความคิดอย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกให้นักเรียนเขียนบรรยายประเพณีแห่งเทียนจะช่วยพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียน โดยเฉพาะการเรียบเรียงความคิด การใช้ภาษาให้เหมาะสมและการแสดงออกอย่างมีความหมาย ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในชีวิตประจำวันและอนาคตของผู้เรียน ด้วยแนวทาง Active Learning ในการจัดการเรียนรู้ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนไม่เพียงแต่รับข้อมูล แต่ยังสามารถคิด วิเคราะห์ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ การจัดการเรียนรู้ด้วย Active Learning จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนและลึกซึ้งกว่าแบบการเรียนการสอนที่มีการรับข้อมูลเพียงด้านเดียว

จากการจัดเรียนการสอนพบปัญหาของการเรียนการสอนในปัจจุบัน ในหลายๆ สถานการณ์ การเรียนการสอนในโรงเรียนยังคงใช้วิธีการสอนแบบดั้งเดิมที่มักจะมุ่งเน้นการให้ข้อมูลจากครูไปยังนักเรียนโดยตรง (Teacher-centered learning) ซึ่งอาจทำให้ผู้เรียนขาดการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับกับประสบการณ์จริงได้

ผู้สอนมีความต้องการในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ เน้นการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการใช้ทักษะเหล่านี้ในการแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่กระตุ้นการคิด การแก้ไขปัญหา และการประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตจริงจึงมีความสำคัญมาก โดยเฉพาะการใช้ Active Learning ที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และสะท้อนความคิดของตนเอง ได้เห็นความสำคัญของการรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดอุบลราชธานีเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะ ประเพณีแห่งเทียน ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมสำคัญของท้องถิ่น การนำเสนอและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประเพณีนี้ให้กับนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมความเข้าใจในคุณค่าของวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น

การใช้ Active Learning กับการเรียนรู้สถานที่สำคัญในท้องถิ่น การนำมาใช้ในการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติและความสำคัญของสถานที่ในท้องถิ่นเป็นแนวทางใหม่ที่สามารถสร้างความสนุกสนานและกระตุ้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน โดยกิจกรรมต่างๆ เช่น การเขียนบรรยายตามจินตนาการ การอภิปราย หรือการทำโครงการ จะช่วยให้เด็กๆ สามารถเข้าใจและเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นกับทักษะการเขียนและการสื่อสาร

นวัตกรรมการเขียนเรื่องตามจินตนาการสถานที่สำคัญในจังหวัดอุบลราชธานี ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ Active Learning สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกกหอ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาทักษะการเขียนและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน รวมทั้งช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับสถานที่สำคัญท้องถิ่นและเสริมสร้างความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้เด็กมีความเข้าใจในคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างต่อเนื่องการเขียนตามจินตนาการเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร และการถ่ายทอดเรื่องราวของนักเรียน อย่างไรก็ตามจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่านักเรียนยังขาดทักษะในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ มีการใช้ถ้อยคำซ้ำ การลำดับเหตุการณ์ไม่ต่อเนื่อง และไม่สามารถถ่ายทอดความคิดออกมาได้อย่างชัดเจน

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้จัดทำจึงได้ออกแบบนวัตกรรมที่เน้นการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ซึ่งช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหลากหลาย เช่น การระดมความคิด การทำงานกลุ่ม การใช้สื่อภาพ วิดีโอ หรือกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เช่น เกมการเขียน การเล่าเรื่อง และการจำลองสถานการณ์ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดเป็นระบบและเขียนเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยใช้สถานที่สำคัญในจังหวัดอุบลราชธานี เช่น วัดพระธาตุหนองบัว หรือวัดสิรินธรวรารามภูพร้าว มาเป็นฐานในการจินตนาการและเขียนเรื่องราวที่น่าสนใจ

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกกหอ

เพื่อให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกกหอ มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning

เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับสถานที่สำคัญในจังหวัดอุบลราชธานี

3. ขอบเขตการพัฒนาวัตกรรม

กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 22 คน ตลอดปีการศึกษา 2567

ระยะเวลา ตลอดปีการศึกษา 2567

4.แนวทางการดำเนินงาน

ศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้เรียน

ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 22 คน ในด้านทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้แบบสอบถาม การสังเกต และการสัมภาษณ์ เพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นในการพัฒนานวัตกรรม

ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ Active Learning

กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Active Learning)

กระตุ้น (Activate prior knowledge)

ครูเปิดวิดีโอหรือภาพสถานที่สำคัญในจังหวัดอุบลราชธานี เช่น วัดสิรินธรวรารามภูพร้าว

นักเรียนตอบคำถาม “เคยไปไหม?” “อยากไปที่ไหนมากที่สุด?” เพื่อเชื่อมโยงกับประสบการณ์

สำรวจ/แบ่งปันความคิด (Think-Pair-Share)

นักเรียนจับคู่เล่าความคิดว่า “ถ้าเราได้ไปอยู่ที่นั่น จะเกิดอะไรขึ้น”

เขียนร่างเรื่องสั้นจากจินตนาการของตนเอง

ลงมือปฏิบัติ (Practice)

นักเรียนเขียนเรื่องราวจากจินตนาการเกี่ยวกับสถานที่ที่เลือก

วาดภาพประกอบหรือจัดทำสมุดเล่มเล็ก (Mini Book) ประกอบเรื่องราว

นำเสนอ (Presentation)

นักเรียนนำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นหรือภายในกลุ่ม

ครูและเพื่อนร่วมให้คำชม คำแนะนำ

สะท้อนผล (Reflect)

นักเรียนเขียนความรู้สึก หรือสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรม

ครูสรุปบทวนและชี้แนะเพิ่มเติมจัดทำสื่อและเครื่องมือการเรียนรู้

พัฒนาสื่อการเรียนรู้และเครื่องมือวัดผล ได้แก่

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

แผ่นภาพประกอบ

สื่อวิดีโอเกี่ยวกับสถานที่สำคัญ

ใบงานกิจกรรม

สมุดเขียนเรื่องตามจินตนาการ

จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ โดยให้นักเรียนเลือกสถานที่สำคัญในจังหวัดอุบลราชธานี เช่น วัดพระธาตุหนองบัว ผาแต้ม หรือวัดสิรินธรวรารามภูพร้าว เป็นต้น แล้วเขียนเรื่องตามจินตนาการ เช่น

“หนึ่งวันในวัดพระธาตุหนองบัว” “ผจญภัยในถ้ำผาแต้ม” พร้อมนำเสนอผลงานต่อเพื่อนร่วมชั้น เพื่อเสริมทักษะการพูดและการสื่อสาร

ประเมินผลพัฒนาการด้านการเขียน

ดำเนินการประเมินผลก่อนและหลังใช้กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินด้านการเขียนเชิงจินตนาการ เพื่อวิเคราะห์พัฒนาการของนักเรียนในด้านการใช้ภาษา การลำดับเหตุการณ์ และความคิดสร้างสรรค์

สรุปผลและปรับปรุงนวัตกรรม

วิเคราะห์ผลที่ได้จากการจัดกิจกรรม พร้อมทั้งรับฟังข้อเสนอแนะจากนักเรียนและครูผู้สอน เพื่อปรับปรุงนวัตกรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในระดับชั้นอื่นหรือขยายผลในระดับโรงเรียนได้

5.ผลการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์

5.1 ผลที่เกิดตามวัตถุประสงค์

จากการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่ออกแบบโดยเน้นการเขียนเรื่องจากจินตนาการ นักเรียนสามารถแต่งเรื่องราวได้อย่างมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น โดยใช้ภาษาที่เหมาะสม มีการเรียงลำดับเหตุการณ์อย่างมีเหตุผล และเชื่อมโยงจินตนาการเข้ากับประสบการณ์หรือสถานที่จริงได้ดีขึ้น ผลการประเมินทักษะการเขียนหลังการเรียนรู้พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนเพิ่มขึ้นจากระดับก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ แสดงถึงพัฒนาการในด้านการเขียนเชิงจินตนาการอย่างชัดเจน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ Active Learning เช่น Think-Pair-Share, การเขียนจากภาพ, การนำเสนอผลงาน และการสะท้อนความคิด ส่งผลให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น นักเรียนแสดงออกถึงความกระตือรือร้น กล้าคิด กล้าเขียน และกล้าแสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อน ส่งผลให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีชีวิตชีวา และเกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างแท้จริง

กิจกรรมที่เชื่อมโยงเนื้อหาการเรียนกับสถานที่สำคัญในท้องถิ่น เช่น วัดพระธาตุหนองบัว ผาแต้ม และวัดสิรินธรวรารามภูพร้าว ช่วยให้นักเรียนมีความรู้และความตระหนักในคุณค่าของแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นของตนเอง นักเรียนสามารถระบุและอธิบายสถานที่สำคัญเหล่านี้ได้ อีกทั้งยังนำมาสร้างเป็นเรื่องราวผ่านจินตนาการของตนเองอย่างมีความหมาย ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนรักและภาคภูมิใจในบ้านเกิดของตน

5.2 ผลสัมฤทธิ์ของงาน

ผลการสอนโดยใช้โดยใช้วิธีการสอนแบบ Active Learning เพื่อการเขียนเรื่องจากจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 22 คน โรงเรียนบ้านท่าลาดหนองหล่มยางนกกหอ สรุปตารางได้ดังนี้

เลขที่	ก่อนเรียน 20	หลังเรียน20
1	8	15
2	5	14
3	3	14
4	4	16
5	5	15
6	4	14
7	3	13
8	8	17
9	6	15
10	6	14
11	8	15
12	7	16
13	9	18
14	3	13
15	4	12
16	7	13
17	11	19
18	10	17
19	6	12
20	8	14
21	3	12
22	8	15
รวม	136	323
ค่าเฉลี่ย	6.18	14.95
ร้อยละ	30.91%	74.77%
ร้อยละพัฒนาการเฉลี่ย	43.86%	

จากตารางพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการเขียนเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนจากก่อนเรียนมาเป็นหลังเรียน โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยเกือบ 44% แสดงให้เห็นว่านวัตกรรมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการ Active Learning มีประสิทธิภาพในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียน

6. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานต่อไป

ขยายผลการใช้นวัตกรรม ควรนำนวัตกรรมนี้ไปปรับใช้กับระดับชั้นอื่น ๆ โดยเฉพาะในช่วงชั้นที่ 1 และ 2 เพื่อเสริมสร้างทักษะการเขียนตั้งแต่ระดับต้นอย่างต่อเนื่อง

ปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ให้หลากหลายยิ่งขึ้น เพิ่มรูปแบบสื่อ เช่น การใช้ AR/VR จำลองสถานที่จริง, การเล่นเกมผ่านประกอบภาพเคลื่อนไหว หรือเชื่อมโยงกับ Google Earth เพื่อกระตุ้นจินตนาการของนักเรียน

บูรณาการข้ามกลุ่มสาระ ควรเชื่อมโยงกิจกรรมการเขียนกับกลุ่มสาระอื่น เช่น สังคมศึกษา (ภูมิศาสตร์ของสถานที่), ศิลปะ (การวาดประกอบเรื่อง), หรือวิทยาศาสตร์ (ธรรมชาติของสถานที่)

เพิ่มเวลาให้สะท้อนผลงาน จัดนิทรรศการหรือกิจกรรม “เล่านิทานของฉัน” เพื่อให้นักเรียนได้แสดงผลงานของตนเองต่อเพื่อน ครู และผู้ปกครอง เป็นการสร้างความภาคภูมิใจและแรงบันดาลใจในการเขียน

เน้นพัฒนารูปแบบการเขียนที่หลากหลาย เช่น การเขียนบันทึกประจำวัน การเขียนการ์ตูนประกอบเรื่อง การเขียนจดหมายถึงตัวละครในเรื่อง เพื่อเพิ่มความสุขและท้าทาย

ติดตามผลในระยะยาว มีระบบประเมินผลต่อเนื่อง เช่น การเก็บแฟ้มสะสมผลงาน หรือการวิเคราะห์ความก้าวหน้ารายบุคคล เพื่อดูความยั่งยืนของผลการเรียนรู้

ภาคผนวก

- การออกแบบสื่อการเรียนรู้และใบงาน
- ภาพกิจกรรมการเรียนรู้

การออกแบบสื่อการเรียนรู้และใบงาน

ใบงาน เรื่องเขียนเรื่องจากภาพตามจินตนาการ

คำชี้แจงให้นักเรียนเขียนเรื่องจากภาพตามจินตนาการ พร้อมตั้งชื่อเรื่อง

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

ผู้ประเมิน	เกณฑ์ให้คะแนน	ผลการประเมิน
ครูผู้สอน.....	๐ ดีมาก ๐ ดี ๐ พอใช้ ๐ ปรับปรุง	

ใบงาน เรื่องเขียนเรื่องจากภาพตามจินตนาการ

คำชี้แจงให้นักเรียนเขียนเรื่องจากภาพตามจินตนาการ พร้อมตั้งชื่อเรื่อง

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

ผู้ประเมิน	เกณฑ์ให้คะแนน	ผลการประเมิน
ครูผู้สอน.....	๐ ดีมาก ๐ ดี ๐ พอใช้ ๐ ปรับปรุง	

คำศัพท์ สวนสัตว์ ช้าง กระต่าย ลิง เที้ยว ทรง อูฐ น่ารัก ความสุข

สร้างประโยค

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

สร้างคำศัพท์

.....

.....

สร้างประโยค

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

